Nenávistné projevy na internetu

Popíšeme, co jsou nenávistné projevy a jak se jim bránit. Upozorníme na nutnost zajistit si důkazy a popíšeme, jak. Objasníme, zda a jak Vám s obranou proti těmto projevům pomůže ombudsman.

Co je nenávistný projev?

Obvykle slovní útok, který podněcuje, podporuje nebo šíří nenávist vůči konkrétnímu člověku nebo skupině lidí. Často vychází z předsudků a ustálených představ o lidech určité barvy pleti, národnosti, etnika, pohlaví, sexuální orientace, víry či věku.

Může se na internetu psát cokoliv?

Svoboda projevu má své hranice i na internetu. Končí tam, kde začínají práva a svobody druhých. Nenávistný projev většinou **zasahuje do osobnostních práv dotčeného člověka** – do jeho důstojnosti, vážnosti, či cti.

Nenávistný projev může být **přestupkem**, někdy i **trestným činem**.

Proč je důležité bojovat s nenávistnými projevy?

Vzájemná úcta a důstojný život všech lidí bez rozdílu musíme chránit a podporovat, protože přispívají k pokojnému soužití.

V současné demokratické společnosti je nepřípustné jiné lidi hrubě urážet nebo vyzývat k jejich likvidaci kvůli vlastnostem, které nemohou ovlivnit. Takové jednání může utvrzovat dosavadní předsudky a posilovat nenávistné nálady ve společnosti.

Co přesně mohu udělat, když vidím nenávistný příspěvek?

Požádejte o odstranění (smazání) nenávistného příspěvku na internetu provozovatele webové stránky. Někteří provozovatelé (např. Facebook, či některé zpravodajské servery s komentáři v diskusích pod články) již počítají s ohlášením takového příspěvku (tlačítko, formulář).

Na **přestupek proti občanskému soužití** upozorněte obecní úřad <u>obce s rozšířenou působností</u>. Podezření ze spáchání **trestného činu z nenávisti** <u>oznamte Policii ČR</u> či <u>státnímu zastupitelství</u>. Úřady vždy žádejte, aby Vás písemně informovaly, jak s oznámením naložily.

Mám si zajistit důkazy? Jak?

Rozhodně. Pečlivě uchovejte všechny důkazy o nenávistných projevech na internetu.

Uložte si "otisk" (printscreen) obrazovky, video nebo komunikaci s autorem nenávistných komentářů a všechny údaje, které o něm máte.

Otisk aktuální obrazovky počítače uložíte tak, že na klávesnici zmáčknete PrtScr (nahoře napravo od F12). Pak otevřete například program Malování (přes Start – Příslušenství – Malování) a otisk tam vložíte tak, že současně zmáčknete klávesy Ctrl a V. Tento obrázek si pak uložíte v počítači.

Co když se mě nenávistný projev přímo dotýká?

Můžete **k soudu** podat **žalobu na ochranu osobnosti** podle občanského zákoníku. Tyto spory jsou složité, proto se poraďte s advokátem či advokátkou (zkuste <u>vyhledávač</u> na webu České advokátní komory <u>www.cak.cz</u> nebo leták <u>Právní pomoc</u> na <u>www.ochrance.cz</u> v sekci *Životní situace*).

Pokud jste obětí trestného činu a potřebujete právní pomoc, poradenství nebo sociální službu, můžete využít také <u>registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů</u>, který vede Ministerstvo spravedlnosti. Zapsaní advokáti, nevládní organizace a Probační a mediační služba poskytují služby částečně zdarma.

Nesouhlasím s postupem policie/státního zastupitelství v trestním řízení.

Pokud si myslíte, že se policie nezabývá trestním oznámením, obraťte se na státní zastupitelství.

Pokud nesouhlasíte s tím, jak věc posoudil **dozorující státní zástupce**, kontaktujte **nadřízené státní zastupitelství** (okresní → krajské → vrchní → Nejvyšší státní zastupitelství).

Pomůže mi ombudsman?

Ombudsman se nesmí zabývat postupy policie a státního zastupitelství v trestním řízení.

Proto nemůže posuzovat jejich hodnocení, zda jde (nejde) o trestný čin. Prověřuje však ostatní činnost policie a šetří postup orgánů správy státního zastupitelství.

Více v letácích Ombudsman a Policie na www.ochrance.cz v sekci Životní situace.

Může prověřit, jak obecní nebo krajský úřad projednal přestupek.

Více v letáku Přestupky.

Radí obětem diskriminace. Posoudí, zda je nenávistný projev diskriminací (v podobě obtěžování), a doporučí vhodný postup.

Více v letáku Rovné zacházení a ochrana před diskriminací.

Vydává doporučení k otázkám souvisejícím s diskriminací. **Může navrhnout změnu praxe** - například provozovateli webových stránek doporučí, aby stáhl závadný obsah.

Víte o lidech, kterým by ombudsman mohl pomoci? Řekněte jim o nás.